

Mál nr. 42/2020**M og
V v/ ábyrgðartryggingar vinnuveitanda (A).****Ágreiningur um bótaskyldu vegna slyss er stigi rann undan starfsmanni á vinnustað.****Gögn.**

Málskot, móttakið 3.2.2020, ásamt fylgigögnum.
Bréf V, dags. 25.2.2020, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Laust fyrir hádegi 7. nóvember 2018 var M að störfum í vinnslusal A og þurfti að fara upp lausan tréstiga til að kveikja á loftpressu sem var á sérútbúnu millilofti í 2,32 m hæð. Er hann var kominn upp í stigann rann stiginn undan honum með þeim afleiðingu að hann m.a. fótbrotnaði.

Slysavettvangur var skoðaður af Vinnueftirlitsins. Í umsögn þess um slysið segir m.a. að ekki hafi verið vitað hversu hátt upp í stigann M var kominn þegar stiginn rann undan honum og því ekki vitað hversu hátt fallið var. Góð lýsing hafi verið og bjart í vinnslusalnum en nokkuð drasl í kringum milliloftið þar sem loftpressan var staðsett. Niðurstaða rannsóknar Vinnueftirlitsins var sú að orsök slyssins mætti rekja til þess að stiginn sem notaður var til að komast upp á milliloftið hafi ekki verið festur. Varðandi fyrirmæli um úrbætur var notkun stigans bönnuð og festa skyldi stiga við milliloftið. Að auki skyldi endurmeta áhættumat A með hliðsjón af slysinu.

M telur að fyrirkomulag á vinnustaðnum hafi verið óforsvaranlegt og ekki samræmt reglum laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og í því efni vísað til 1. mgr. 13. gr., 37. gr. og 42. gr. laganna. Hafi A sýnt af sér saknæma og ólögmdæta háttsemi og hefur M krafist bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V. V hefur hafnað bótaskyldu. Í því sambandi er m.a. vísað til þess að aðstæður við milliloftið, þ. á m. umferðarleiðir, hafi ekki gert það mögulegt að festa stigann varanlega við milliloftið, auk þess sem það hafi verið skýr munnleg vinnuregla að starfsmenn ættu að gæta sérstakrar varúðar við notkun stigans og fá samstarfsmann til að halda við stigann og sópa laust sag undan fótum hans fyrir notkun. Þessa hafi M ekki gætt og verið slysið rakið til aðgæsluleysis hans.

Álit.

Af mögnum málsins má sjá að þverbrík hefur verið efst á stiganum sem átti að leggjast yfir frambrún milliloftsins til að skorða stigann þegar búíð væri að reisa hann. Þá er ljóst af umsögn Vinnueftirlitsins og fyrirliggjandi ljósmyndum að sag og ýmis konar drasl hefur verið á gólfinu við stigann. Í skýrslu VER segir að stiginn sem notaður var hafi ekki verið festur. Var notkun stigans bönnuð og að festa skuli stigann sem notaður er. Eftir slysið mun stiginn hins vegar hafa verið festur.

Ætla verður að fyrrgreind þverbrík efst á stiganum hafi ekki náð að festa stigann með fullnægjandi hætti þegar slysið varð. Þannig hefur ekki verið sýnt fram á samkvæmt fyrirliggjandi gögnum að frágangur stigans hafi verið með fullnægjandi hætti. Að svo hafi ekki verið verður ekki réttlætt með því að umferðarleiðir hafi komið í veg fyrir slíkt. Aðstæður við stigann kunna að hafa gert það erfiðara en ella að leggja stigann upp að milliloftinu með öruggum hætti. Það gefur til kynna að verklag og verklagsreglur varðandi umhirðu og hreinsun gólfs í námunda við stigann hafi ekki verið með hætti að unnt hafi verið að treysta því að reisa hafi mátt stigann upp að milliloftinu á öruggan hátt.

Ekkert í gögnum málsins gefur til kynna að slök umhirða að þessu leyti hafi verið á ábyrgð M. Ófullnægjandi verkstjórn af hálfu A verður þar um kennt. Að öllu virtu verður að telja að slysið verði rakið til þess að ekki var unnt að festa stigann með öruggum hætti sem og ófullnægjandi vinnuáðstöðu á gólfinu við stigann. Fór það m.a. í bága við ákvæði 37. og 42. gr. laga nr. 46/1980. Á vanbúnaði þessum ber A ábyrgð og telst því jafnframt bera skaðabótaábyrgð á því líkamstjóni sem M varð fyrir í slysinu.

Samkvæmt 23. gr. a skaðabótalaga nr. 50/1993 með síðari breytingum skerðist ekki réttur starfsmanns til skaðabóta, sem verður fyrir líkamstjóni í starfi sínu, vegna meðábyrgðar nema hann hafi af stórkostlegu gáleysi eða ásetningi átt þátt í að tjónsatburður varð. Ekki verður útilokað að M hafi að einhverju leyti ekki sýnt fyllstu aðgæslu við meðferð stigans sem hann var í þegar slysið varð. Hvað sem því líður er á hinn bóginn ekki að sjá af gögnum málsins að slíkt gáleysi af hans hálfu hafi verið á því stigi að það verði metið honum til stórkostlegs gáleysis. Er því ekki efni til að skerða rétt hans til bóta. Hann telst því eiga óskoraðan rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Niðurstaða.

M á óskertan rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík, 26. mars 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.